

laansrenten, og det er selvfølgelig dem, der har for faa Penge, der er komne til at betale. Overfor dette Forhold paakalder jeg Lovgivningsmagtens Opmærksomhed. Det er ikke for at beskytte det ene Institut i Konkurrencen.

Endelig ønsker jeg ogsaa at gøre opmærksom paa, at skønt det nuværende ulige Forhold ikke kan eller bør opretholdes, er det dog ikke saa ugunstigt for Bankerne, at man ud derfra kan slutte, at de vil komme til at ligge under i Konkurrencen. Hvis man ser paa Pengenes Vandring til Bankerne eller Sparekasserne her i Landet i de sidste 5 Aar, vil man faa et bestemt Indtryk af, at Bankerne under de nuværende Forhold ikke er ugunstigt stillede. I Sparekasserne stod der i 1907: 717,4 Mill., i 1908: 723,1 Mill., i 1909: 738,5 Mill., i 1910: 767,6 Mill. og i 1911: 803 Mill., altsaa en Stigning i Sparekasserens Indlaanskapital i disse 5 Aar af 85,6 Mill. De tilsvarende Tal for Bankernes Vedkommende var i 1907: 677,1 Mill., i 1908: 696,1 Mill., i 1909: 710,3 Mill., i 1910: 775,8 Mill. og i 1911: 795,6 Mill., en Stigning for Bankernes Vedkommende i dette Femaar paa 118,4 Mill. Kr. Til Trods for, at Indlaansmassen i Sparekasserne var og er større end i Bankerne, kan de sidstnævnte dog notere en større Stigning af Indlaanskapitalen. Dette synes mig tydeligt at vise, at man ikke kan paastaa, at Bankerne er saa uheldigt stillede under de nuværende Forhold, hvor en Række af dem ikke har Stempelbegunstigelse for Kontrabøger, at man bør indføre en Lighed paa den Maade, at man giver nye Rettigheder for dem, der ikke har Stempelfrihed for Kontrabøger. Jeg vil selvfølgelig ikke bestride, at Bankerne har deres Eksistensberettigelse i det nuværende Samfund navnlig overfor Forretningsverdenen, Handelen, der, idet den for en stor Del er Herre over sine Udsalgspriser, i en ganske anden Grad end Landbruget er i Stand til at give større Rente af sin Driftskapital. Jeg vil derfor ogsaa væрге mig imod, at det skulde være min Hensigt at fortrædige Bankernes Eksistens i det nuværende Samfund, men jeg vil pege paa den Fare, som løbes ved at give dem en Begunstigelse, der vilde bevirke, at de konkurrerede Sparekasserne ud. Det er en selvsagt Ting, at i samme Grad som det lykkes dem at drage Indlaanskapitalen til sig, i samme Grad kommer Laantagerne af sig selv til dem. Her er det, jeg siger, at det ingenlunde er Lovgivningsmagten ligegyldigt, om de Folk, der har for faa

Penge, skal give 1, 2 eller 3 pCt. mere for at faa, hvad de har Brug for. Den herskende Ulighed maa, som sagt, fjernes, og jeg kan ikke erkende, at det er tilstrækkeligt, at der i Bankerne udsøndres en Sikkerhedsfond særlig for de Penge, som de har indestaaende paa Sparekassevilkaar. Hvis dette Forhold skulde opretholdes, hvad jeg ikke vil tilraade, maatte det fornuftigvis paalægges Bankerne ogsaa at udlåane disse Midler paa Sparekassevilkaar. Men det er, som sagt, det klareste Standpunkt, og jeg tror, at en Række af Bankerne er fortrolige dermed, at Ligheden kun kan bringes til Veje ved, at Stempelbegunstigelsen bortfalder for de Banker, der har den. At gennemføre det foreliggende Lovforslag om Banker synes mig at være at lægge Lovgivningsmagtens Sympati helt over paa denne Art af Pengeinstitutter. Jeg kommer her til at tænke paa, at dette Forhold kan sammenlignes med, hvad der foregaar i Stykket „Indenfor Murene“, hvor Forfatteren efter min Mening har lagt Sympatien over paa den jødiske Familie. Jeg synes, at hvis Lovgivningsmagten gennemfører dette Banklovsforslag, giver man Bankerne Midler til at konkurrere Sparekasserne ud, og det kan Samfundet ikke være tjent med.

Hvorvidt Lovforslaget kan ændres saaledes, at det kan naa at blive gennemført i denne Samling, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg anser det for ret selvfølgeligt, at Lovforslaget bliver henvist til et Udvalg, og jeg vil derfor anbefale det til nøje og alvorlig Prøvelse i et saadant.

Andreasen: Den Lovgivning, vi her staar i Begreb med at udføre, er en Følge af de store økonomiske Rystelser, som skete navnlig her i Hovedstaden for 5—6 Aar siden. Det maa erkendes, at naar Rigsdagen allerede for saa mange Aar siden var paa det rene med Nødvendigheden af en ny Lovgivning, der tog Sigte paa helt at reformere vort Bank- og Sparekassévæsen, men nu i dette Aar 1913 ikke er kommet videre, end at der i det andet Ting er vedtaget et Lovforslag, som dette Ting ikke uden væsentlige Ændringer vil kunne slutte sig til, er det gaet meget smaat med Arbejdet i nævnte Henseende. Først gik man til at henvise Sagen til en Kommission. Kommissionen af 13. April 1910 arbejdede dog forholdsvis hurtigt og afgav Betænkning 1. Juni 1912, en Betænkning, jeg som Medlem af Kommissionen desværre ikke kunde tiltræde, da jeg selvfølgelig ud fra